

UZASADNIENIE

M. Ż. (1) reprezentująca małoletniego M. Ż. (2) pozwem z dnia 25 lipca 2016 roku wniosła o zasądzenie od Z. Ż. na rzecz małoletniego syna tytułem alimentów kwoty po 700 zł miesięcznie.

(pozew k. 2)

Pozwany Z. Ż. ostatecznie uznał powództwo do kwoty 400 zł i jednocześnie wniósł o oddalenie powództwa w pozostałym zakresie (stanowisko pozwanego na rozprawie w dniu 16 września 2016 r. k. 41 akt).

Na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego w postaci dowodu z przesłuchania stron (k. 39-41) oraz dołączonych przez strony dokumentów (k. 3-4, 10-24 i 35-38), Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Małoletni M. Ż. (2) ur. (...) w O. (d. odpis skrócony aktu urodzenia - k. 4) pochodzi ze związku małżeńskiego M. i Z. Ż.. Małoletni od czerwca 2016 r. zamieszkuje wraz z matką w O. w wynajmowanym mieszkaniu położonym przy ul. (...) i pozostaje pod jej bezpośrednią opieką (M. Ż. (1) wraz z synem wyprowadziła się od męża w marcu 2016 r. zamieszkując początkowo w mieszkaniu położonym przy ul. (...)).

M. Ż. (1) (l. 52) zatrudniona jest na stanowisku kierownika lokalu i zarabia ok. 1350 zł netto miesięcznie. Ponadto dodatkowo za zastępowanie innych pracowników w pracy osiąga jeszcze nieopodatkowy dochód w wysokości ok. 500-600 zł miesięcznie. (d. zaświadczenie o zatrudnieniu k. 37 akt, przesłuchanie M. Ż. (1) k. 40 akt).

Małoletni M. Ż. (2) ma 15 lat i uczęszcza do III klasy gimnazjum (d. przesłuchanie M. Ż. (1) k. 40 akt). Koszty związane z utrzymaniem mieszkania, w którym zamieszkuje małoletni wraz z matką wynoszą ok. 1130 zł miesięcznie, w tym czynsz najmu - 1050 zł, prąd - 80 zł (d. przesłuchanie M. Ż. (1) k. 40 akt). Koszty wyżywienia M. Ż. (2) wynoszą ok. 300 zł miesięcznie, koszty ubrania - ok. 100 zł miesięcznie, zaś roczny koszt książek i wyprawki szkolnej dla małoletniego to około 310 zł.

(d. przesłuchanie M. Ż. (1) k. 40 akt)

M. Ż. (1) nie posiada żadnych oszczędności. Posiada zadłużenie w banku w kwocie ok. 25 000 zł. Jest wraz z mężem współwłaścicielem samochodu. Innego majątku nie posiada. W chwili obecnej pozostaje z pozwanym w ustroju rozdzielności majątkowej.

(d. przesłuchanie M. Ż. (1) k. 40 akt).

Ojciec dziecka - Z. Ż. (l. 52) mieszka w O. i zatrudniony jest jako ochroniarz, osiągając z tego tytułu dochód w wysokości ok. 1900 zł netto miesięcznie (d. zaświadczenia o zatrudnieniu k. 15-16 akt).

Z. Ż. jest właścicielem działki o pow. 446 m² zabudowanej budynkiem mieszkalnym (w którym zamieszkuje wraz z matką) i budynkiem gospodarczym. Na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Otwocku z dnia 9 kwietnia 2015 r. jest on zobowiązany do spłaty na rzecz siostry kwoty ponad 75 000 zł. Budynek gospodarczy znajdujący się na działce pozwanego jest wynajmowany za kwotę 1000 zł miesięcznie (z czego zgodnie z umową 600 zł przeznaczone jest na opłaty za media). Z. Ż. ustalił ze swoją siostrą, że przekaże jej powyższy budynek, a w zamian za to ona nie będzie żądała od niego spłaty w/w kwoty zasądzonej przez Sąd Rejonowy w Otwocku postanowieniem z dnia 9 kwietnia 2015 r. (już w chwili obecnej pieniądze za wynajem w/w budynku gospodarczego pobiera siostra pozwanego).

(d. umowa najmu k. 22-23 akt, postanowienie k. 17 akt, przesłuchanie pozwanego k. 41 akt)

Rachunki za media za dwa budynki znajdujące się na nieruchomości pozwanego wynoszą: ok. 1000 zł miesięcznie za gaz (do ogrzewania, gotowania i ogrzania wody) w sezonie zimowym i 300-400 zł miesięcznie w sezonie letnim

(gazem ogrzewany jest przede wszystkim budynek gospodarczy; budynek zajmowany przez pozwanego i jego matkę jest ogrzewany przede wszystkim drzewem – koszt to ok. 1500 zł rocznie), 250 zł miesięcznie za energię elektryczną, 125-175 zł miesięcznie za wodę. Ponadto pozwany na swoje wyżywienie wydaje ok. 300-400 zł miesięcznie, zaś na leki (pozwany cierpi na cukrzycę oraz bierze leki na uspokojenie) ok. 100 zł miesięcznie. Po wyprowadzce żony pozwany zmuszony był zakupić znaczną część sprzętu gospodarstwa domowego (M. Ż. (1) wyprowadzając się od męża zabrała bowiem część sprzętów tego gospodarstwa).

(d. rachunki k. 8-12 akt, zeznania pozwanego k. 41 akt).

Pozwany w kwietniu 2016 r. miał próbę samobójczą, której świadkiem był małoletni M. Ż. (2). Od tego czasu powód nie chce spotykać się z pozwanym.

(okoliczność bezsporna)

Sąd dokonał następującej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego.

Sąd uznał za wiarygodne wszystkie dokumenty przedstawione przez strony i załączone do akt sprawy. Sąd uznał również za wiarygodne co do zasady zeznania stron, albowiem były one spójne i zbieżne z przedstawionymi przez strony dokumentami. Sąd odmówił jedynie waloru wiarygodności zeznaniom pozwanego w zakresie, w jakim wynika z nich, że jego żona M. Ż. (1) zarabia dwa razy niż kwota wynikająca z przedstawionego przez nią zaświadczenia o wynagrodzeniu. Sąd miał na uwadze, iż w powyższym zakresie zeznania pozwanego są sprzeczne z zeznaniami powódki, która przyznała zresztą sama, iż oprócz pensji ma jeszcze nieoficjalne, nieopodatkowane dochody, wynikające z zastępowania przez nią innych pracowników, jednakże dochody te wynoszą ok. 500-600 zł miesięcznie. W ocenie Sądu niewątpliwie M. Ż. (1) posiada dokładniejszą od pozwanego wiedzę na temat swoich dochodów (zważywszy zwłaszcza na fakt, że pozwany nie zamieszkuje z matką małoletniego powoda), a ponadto za wiarygodnością jej zeznań przemawia również fakt, iż sama przyznała, że oprócz pensji posiada dodatkowe dochody, co oznacza, iż nie chciała tej okoliczności ukryć.

Sąd zważył co następuje:

W myśl art. 133 § 1 kro rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wykraczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania.

Obowiązek alimentacyjny każdego z rodziców względem dziecka istnieje niezależnie od tego, czy pochodzi ono z małżeństwa, czy też jest dzieckiem pozamałżeńskim.

W niniejszej sprawie nie ulega wątpliwości, iż powód nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie. Sam pozwany nie kwestionował zresztą tego, iż ciąży na nim obowiązek alimentacyjny wobec syna, a sporny był jedynie zakres tego obowiązku.

Zgodnie z treścią art. 135 § 1 kro, zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Wykonanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie, może polegać także, w całości lub części, na osobistych staraniach o jego utrzymanie i wychowanie.

Zgodnie z utrwalonymi w doktrynie poglądami przez usprawiedliwione potrzeby rozumieć należy te potrzeby, które zapewniają uprawnionemu prawidłowy rozwój fizyczny, duchowy, możliwości zdobywania wiedzy i kwalifikacji zawodowych. Potrzeby te dotyczą zarówno środków utrzymania, jak również środków wychowania. Dostarczenie uprawnionemu środków utrzymania to przede wszystkim zapewnienie mu mieszkania, wyżywienia, ubrania czy opieki w leczeniu. Zaspokojenie potrzeb w zakresie wychowania obejmuje oprócz środków finansowych, także osobistą troskę o rozwój fizyczny i umysłowy oraz przygotowanie do samodzielnego utrzymania się uprawnionego. W doktrynie podkreśla się jednocześnie, że pojęcia usprawiedliwionych potrzeb nie można jednoznacznie zdefiniować.

Rodzaj i rozmiar tych potrzeb jest uzależniony od cech osoby uprawnionej oraz od różnych okoliczności natury społecznej i gospodarczej w których osoba uprawniona znajduje się. Zakres obowiązku alimentacyjnego wyznaczać będą poszczególne sytuacje uprawnionego i zobowiązanego, konkretne warunki społeczno-ekonomiczne oraz cele i funkcje obowiązku alimentacyjnego. Dopiero na tym tle można określić potrzeby życiowe, materialne i intelektualne uprawnionego (uzasadnienie do tezy IV uchwały Sądu Najwyższego z dnia 16.12.1987r., II CZP 91/86). Pojęcia usprawiedliwionych potrzeb nie można też odrywać od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego, przy czym w doktrynie przyjmuje się, że małoletnie dziecko ma prawo do równej stopy życiowej z rodzicami, którzy obowiązani są podzielić się z nim nawet małymi dochodami.

Na usprawiedliwione wydatki powoda składają się niewątpliwie koszty zapewnienia mu odpowiednich warunków zamieszkania, koszty wyżywienia powoda, ubrania, a także koszty leczenia, rozrywek, jak również koszty edukacji. Mając na uwadze ustalony w toku postępowania stan faktyczny w ocenie sądu koszty te wynoszą ok. 1000 zł miesięcznie.

W ocenie Sądu, biorąc po uwagę wiek, a także stan zdrowia pozwanego, jak również osiągnane przez niego dochody, uznać należy, iż możliwości zarobkowe pozwanego, rozumiane jako środki pieniężne, które osoba zobowiązana może i powinna uzyskiwać przy dołożeniu należytej staranności, stosownie do swych sił umysłowych i fizycznych (tak np. uchwała pełnego składu (...) – Izby Cywilnej i Administracyjnej z dnia 16 grudnia 1987 r., III CZP 91/86, OSNCP 1988, nr 4, poz. 42, wyrok SN z dnia 22 czerwca 2007 r., II UK 229/06, LEX nr 422753), wyczerpują się w osiągnianych obecnie przez niego dochodach i wynoszą ok. 1900 zł miesięcznie i są zbliżone do możliwości zarobkowych powódki.

W tej sytuacji, mając na uwadze usprawiedliwione potrzeby M. Ż. (2) oraz możliwości majątkowe i zarobkowe jego rodziców, jak również fakt, iż to na matce powoda ciąży obecnie ciężar jego wychowania, a także zważywszy na okoliczność, iż na M. Ż. (1) ciąży ponadto spłata zadłużenia w kwocie ok. 25 000 zł, zaś nie posiada ona żadnego znaczącego majątku, zasadnym jest w ocenie Sądu obciążenie pozwanego Z. Ż. obowiązkiem łożenia na rzecz syna M. Ż. (2) tytułem alimentów w kwocie po 600 złotych miesięcznie, stanowiącej około 60% usprawiedliwionych kosztów utrzymania powoda, resztę kosztów utrzymania powoda winna ponieść natomiast jego matka.

Zdaniem Sądu powyższa kwota nie obciąża nadmiernie pozwanego (nie przekracza jego możliwości zarobkowych i majątkowych, stanowiących górną granicę świadczeń alimentacyjnych), biorąc pod uwagę, iż winien on podzielić się z niepełnoletnim synem nawet bardzo skromnymi dochodami, jak również mając na uwadze, iż wraz z matką winien on płacić jedynie ok. połowy rachunków za prąd i wodę oraz mniejszą część rachunku za gaz zużywany na terenie jego nieruchomości (pozostała część rachunków związana jest bowiem z zaopatrzeniem w media budynku gospodarczego, korzyści z wynajmu którego osiąga obecnie siostra pozwanego).

Z kolei kwota żądana przez matkę małoletniego, tj. 700 zł miesięcznie, zdaniem Sądu nie uwzględnia konieczności ponoszenia także przez M. Ż. (1) części kosztów utrzymania małoletniego, tym bardziej, iż z uwagi na swój wiek i uczęszczanie do szkoły małoletni nie wymaga już intensywnych osobistych starań matki o jego utrzymanie.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd zasądził od Z. Ż. na rzecz syna M. Ż. (2) alimenty w kwocie po 600 zł miesięcznie, płatne, począwszy od 25 lipca 2016 r., do rąk matki małoletniego do 10 tego każdego miesiąca z góry wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek raty, zaś w pozostałym zakresie powództwo oddalił.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 102 kpc, o nieuiszczonych kosztach sądowych na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 102 kpc, zaś o rygorze natychmiastowej wykonalności na podstawie art. 333 § 1 pkt. 1 kpc.